

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obvinenému **Ing. Ľ. D. a spol. pre zločin machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe** podľa § 266 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. d/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. a iné na verejnom zasadnutí 30. marca 2011 v Bratislave o sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor) a obvineného Ing. Ľ. D. proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 24. marca 2011, sp. zn. Tp 28/2011, rozhodol

t a k t o :

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. **zrušuje sa** napadnuté uznesenie v celom rozsahu.

Podľa § 72 ods. 2 Tr. por. z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. sa obvinení

1. Ing. Ľ. D., nar. X., trvalé bydlisko M., vedúci oddelenia M.M.,

2. Ing. P. Ž., nar. X., trvalé bydlisko Z., súkromný podnikateľ,

b e r ú d o v ä z b y .

Väzba obvineného Ing. Ľ. D. začína plynúť **od 22. marca 2011 o 06.08 hod.** a bude sa vykonávať **v Ústave na výkon väzby v Bratislave.**

Väzba obvineného Ing. P. Ž. začína plynúť **od 30. marca 2011 o 15.15 hod.** s tým, že sa do nej započítava aj doba obmedzenia osobnej slobody od 22. marca 2011 do 24. marca 2011 a bude sa vykonávať **v Ústave na výkon väzby v Bratislave.**

Podľa § 80 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. per analogiam s poukazom na čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd **záruka O. a písomný sľub** obvineného Ing. P. Ž. **sa neprijímajú.**

O d ô v o d n e n i e

Uznesením vyšetrovateľa Prezídia PZ, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Západ ČVS: PPZ-265/BPK-Z-2010 zo dňa 2. decembra 2010 bolo začaté trestné stíhanie v bode 1/ za zločin machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. d/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. a za prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a v bode 2/ za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. Uznesením pod tým istým číslom zo dňa 23. marca 2011 bolo obvineným Ing. Ľ. D. a Ing. P. Ž. vznesené obvinenie pre tieto trestné činy, ktorých sa mali dopustiť na tom skutkovom základe, že

1/ v presne nezistenom čase v období od začiatku roku 2009 až doposiaľ v Bratislave, v Nitre a na iných doposiaľ nestotožnených miestach, Ing. Ľ. D. v postavení vedúceho Odboru materiálno technického zabezpečenia Sekcie ekonomiky M. v postavení verejného činiteľa v rozpore s § 53 ods. 1 písm. b/, písm. f/, písm. m/, ods. 2 písm. b/, písm. d/, písm. h/ zák. č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako vyhlasovateľ a usporiadateľ, v súvislosti s verejnými obstarávaniami – zákazky s nižšou hodnotou podľa zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov, obstarávateľom – Sekciou ekonomiky M., spoločne po vzájomnej dohode s Ing. P. Ž. – konateľ spoločnosti P.P., IČO: X., prostredníctvom tejto osoby žiadal a prijal úplatky pohybujúce sa v sume 50 % zo zisku zákaziek od spoločnosti P. a od doposiaľ neustálených osôb – oslovených uchádzačov jednotlivých verejných obstarávaní a to takým spôsobom, že Ing. P. Ž. zabezpečil spoločnosti potrebné k účasti vo verejných obstarávaní, ktoré boli následne použité pri vypracovaní cenových ponúk, ktoré boli takýmto spôsobom nadhodnocované, Ing. Ľ. D. zabezpečil, určil také kritéria alebo ich prispôbil tak, aby zákazky zadané verejným obstarávateľom M. vyhral ten uchádzač, na ktorom sa obaja vzájomne dohodli a ktorý sľúbil alebo poskytol úplatok a takto boli získané spoločnosťami A.P., a M.Ž., zákazky v hodnote najmenej 2 734 700 €, pričom tieto úplatky boli vyplácané formou provízií faktúr spoločnosťou P. a to spoločnosti L., v ktorej je spoločníčkou a aj konateľkou Ing. K. I., nar. X., trvalo bytom N. a ktorá je manželkou Ing. Ľ. D.,

a za vybavenie jednotlivých zákaziek mal takto Ing. Ľ. D. prostredníctvom svojej manželky zinkasovať úplatky v celkovej výške najmenej 178 500 €.

2/ v presne nezistenom čase v období od začiatku roku 2009 až doposiaľ v Bratislave, v Nitre a na iných doposiaľ nestotožnených miestach Ing. P. Ž., konateľ spoločnosti P., IČO: X., v postavení uchádzača oslovených verejných obstarávaní - zákazky s nižšou hodnotou podľa zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov, vyhlásených verejným obstarávateľom – Sekciou ekonomiky M., po vzájomnej dohode ponúkal a poskytoval úplatky v presne nezistenej výške Ing. Ľ. D. vedúcemu odboru materiálo technického zabezpečenia Sekcie ekonomiky M. v postavení verejného činiteľa za to, že Ing. Ľ. D. zabezpečí určenie kritérií alebo ich prispôsobenie tak, aby jednotlivé verejné obstarávania vyhrala spoločnosť P., IČO: X., respektíve iné spoločnosti, na ktorých sa vopred dohodli Ing. Ľ. D. a Ing. P. Ž., takto boli získané spoločnosťami P., A., P. a M.Ž., zákazky v hodnote najmenej 2 734 700 €, pričom za tieto služby boli úplatky vyplácané formou províznych faktúr spoločnosťou P., a to spoločnosťou L., v ktorej je spoločníčkou a aj konateľkou Ing. K. I., nar. X., trvalo bytom N. a ktorá je manželkou Ing. Ľ. D. a za vybavenie jednotlivých zákaziek mal takýmto spôsobom Ing. P. Ž. poskytnúť Ing. Ľ. D. úplatky v celkovej výške najmenej 178 500 €.

Osobná sloboda obvinených Ing. Ľ. D. a Ing. P. Ž. bola obmedzená 22. marca 2011 o 06.08 hod., kedy boli vyšetrovateľom zadržaní podľa § 85 ods. 1 Tr. por.

Prokurátorka dňa 23. marca 2011 o 16.00 hod. podala na Špecializovaný trestný súd Pezinok, pracovisko Banská Bystrica návrh na vzatie do väzby obvinených Ing. Ľ. D. a Ing. P. Ž. z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. Podaný návrh odôvodnila tým, že na podklade doposiaľ zistených informácií a zabezpečených dôkazov existuje dôvodné podozrenie, že na tejto trestnej činnosti sa mala podieľať aj manželka obvineného Ing. Ľ. D., ktorá formou províznych faktúr legalizovala príjmy z tejto trestnej činnosti. Navyše poukázala na to, že vykonaním počiatočných úkonov neboli zabezpečené všetky listinné a vecné dôkazy súvisiace s touto trestnou činnosťou a vzhľadom k tomu existuje obava z ich ukrývania, resp. zničenia zo strany obvinených. Rovnako argumentovala tým, že doposiaľ nebolo zo strany nadriadeného vo vzťahu k obvinenému Ing. Ľ. D. personálne rozhodnuté o jeho ďalšom zotrvaní na pozícii, ktorú zastával na M. a ktorá bezprostredne súvisela s jeho dokumentovanou trestnou činnosťou.

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len sudca pre prípravné konanie), po predchádzajúcom vypočutí obidvoch obvinených rozhodol o podanom návrhu prokurátora dňa 24. marca 2011 uznesením, sp. zn. Tp 28/2011, pod bodom I.) tak, že podľa § 72 ods. 2 Tr. por. z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. vzal do väzby obvineného Ing. Ľ. D., pričom väzba začala plynúť 22. marca 2011 od 06.08 hod..s tým, že sa bude vykonávať v Ústave na výkon väzby v Bratislave a pod bodom II.) tak, že podľa § 72 ods. 3 Tr. por. nechal do väzby obvineného Ing. P. Ž. a prepustil ho zo zadržania na slobodu.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podali sťažnosť prokurátor, čo do výrokov pod bodom I. a II. a obvinený Ing. Ľ. D., čo do výroku pod bodom I.

Prokurátorka sťažnosť písomne neodôvodnila a na verejnom zasadnutí ohľadom dôvodov väzby len zopakovala argumenty uvedené v návrhu na vzatie obvinených Ing. Ľ. D. a Ing. P. Ž. do väzby. Podanou sťažnosťou sa prokurátorka domáhala, aby nadriadený súd zrušil napadnuté uznesenie a sám vo veci rozhodol tak, že by obvinených Ing. Ľ. D. a Ing. P. Ž. vzal do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por.

Obvinený Ing. Ľ. D. v sťažnosti písomne odôvodnenej prostredníctvom svojho obhajcu poukázal na rozhodnutie vedúceho služobného úradu M. z 24. marca 2011, Č.p.: X., ktorým bol obvinený Ing. Ľ. D. ako hlavný štátny radca – vedúci zamestnanec oddelenia materiálno – technického zabezpečenia odboru materiálno – technického zabezpečenia sekcie ekonomiky M. podľa s účinnosťou od 24. marca 2011 zaradený mimo činnnej štátnej služby, čím podľa jeho názoru pominul dôvod tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Keďže nie je daný ani dôvod tzv. kolúznej väzby podľa § 71 ods. 1 Tr. por. podanou sťažnosťou sa domáhal, aby nadriadený súd zrušil napadnuté uznesenie a prepustil ho na slobodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v rámci svojej prieskumnej povinnosti podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia i konanie predchádzajúce týmto výrokom, pričom zistil, že sťažnosti prokurátora a obvineného Ing. Ľ. D. sú sčasti dôvodné.

Podľa § 192 ods. 3 Tr. por. o sťažnosti podľa § 190 ods. 3 proti uzneseniu o nevzatí obvineného do väzby rozhodnej nadriadený súd na verejnom zasadnutí a o sťažnosti proti uzneseniu o vzatí obvineného do väzby na neverejnom zasadnutí do piatich pracovných dní od predloženia veci na rozhodnutie. Najvyšší súd Slovenskej republiky o sťažnostiach obidvoch obvinených rozhodol na verejnom zasadnutí po ich predchádzajúcom výsluchu.

Podľa § 86 ods. 1 Tr. por. ak je tu niektorý z dôvodov väzby podľa § 71 a pre neodkladnosť veci nemožno rozhodnutie o väzbe vopred zadovážiť, môže policajt obvineného zadržať predbežne sám. Zadržaného obvineného policajt bez meškania oboznámi s dôvodmi zadržania a vypočuje ho. Súčasne je povinný vykonané zadržanie prokurátorovi bez meškania oznámiť a odovzdať mu rovnopis zápisnice, ktorú spísal pri zadržaní, ako aj ďalší spis na rozhodnutie o podaní návrhu na vzatie do väzby. Návrh sa musí podať tak, aby obvinený mohol byť najneskôr do 48 hodín od zadržania odovzdaný súdu, inak musí byť prepustený na slobodu.

Podľa § 87 ods. 1 Tr. por. ak prokurátor odovzdá zadržanú osobu súdu podľa § 85 ods. 4 alebo podľa § 86 ods. 1, pripojí k zároveň podanej obžalobe alebo návrhu na vzatie do väzby celý doposiaľ získaný spisový materiál; inak nariadi prepustenie zadržanej osoby na slobodu písomným príkazom s primeraným odôvodnením.

Podľa § 87 ods. 2 prvá veta Tr. por. sudca pre prípravné konanie je povinný do 48 hodín a pri obzvlášť závažných zločinoch do 72 hodín od prevzatia zadržanej osoby podľa ods. 1 a doručenia návrhu prokurátora na vzatie do väzby túto osobu vypočuť a rozhodnúť o jej vzatí do väzby, alebo ju prepustiť na slobodu, ak rozhodne uznesením o nevzatí do väzby podľa § 72 ods. 3, inak ju príkazom, ktorý musí byť písomný a primerane odôvodnený, prepustí na slobodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že v posudzovanej veci boli splnené lehoty uvedené v § 86 ods. 1 a § 87 ods. 1, ods. 2 Tr. por.

Čo sa týka vzneseného obvinenia Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že z doposiaľ zabezpečených a vykonaných dôkazov vyplýva dôvodné podozrenie v rovine rozumnej istoty, že obvinení Ing. L. D. a Ing. P. Ž. sa mali dopustiť skutkov, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie a ktoré majú znaky vyššie uvedených trestných činov. V tomto smere

sú ich námietky neopodstatnené, pretože skutky, pre ktoré sú obvinení, trestne sú precizované v zmysle podmienok uvedených v ustanovení 206 ods. 3 Tr. por.

Keďže sudca pre prípravné konanie v odôvodnení napadnutého uznesenia v dostatočnom rozsahu rozviedol tieto dôkazy a z nich vyplývajúce doteraz zistené skutočnosti nasvedčujúce vyššie uvedenému záveru, Najvyšší súd Slovenskej republiky preto v podrobnostiach na túto argumentáciu len odkazuje, keďže ju považoval za správnu a v súlade so zákonom.

Čo sa týka dôvodov väzby, sudca pre prípravné konanie dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. u obvineného Ing. Ľ. D. postavil na argumente, že v čase rozhodovania o návrhu prokurátora jeho štátnozamestnanecký pomer trval a z toho dôvodu existovala obava, že by v prípade ďalšieho výkonu svojho zamestnania mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti, pre ktorú mu bolo vznesené obvinenie, pričom „jeho vzatie do väzby predstavuje na druhej strane objektívnu nemožnosť pre Ing. P. Ž. pokračovať v páchaní trestnej činnosti, pre ktorú bolo zas jemu vznesené obvinenie“. V prípade dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. sudca pre prípravné konanie argumentoval tým, že u obidvoch obvinených neboli zistené „žiadne skutočnosti svedčiace pre obavu z pôsobenia na svedkov, znalcov alebo spoluobvinených alebo iného marenia objasňovania skutočností závažných pre trestné stíhanie“.

Pokiaľ ide o dôvody väzby, s týmto názorom sudcu pre prípravné konanie sa Najvyšší súd Slovenskej republiky vôbec nestotožnil.

Podľa § 42 ods. 1 zákona č.400/2009 Z. z. služobný úrad zaradí štátneho zamestnanca mimo činnnej štátnej služby, **ak bol obvinený zo spáchania úmyselného trestného činu a jeho ďalšie vykonávanie štátnej služby by ohrozovalo dôležitý záujem štátnej služby.**

Podľa § 42 ods. 2 zákona č. 400/2009 Z. z. vedúci služobného úradu zaradí štátneho zamestnanca mimo činnnej štátnej služby bezodkladne po tom, ako sa o dôvodoch na zaradenie mimo činnnej štátnej služby dozvedel.

Z uvedeného je zrejmé, že tento pracovno-právny následok vo vzťahu k obvinenému Ing. Ľ. D. vzhľadom na charakter trestnej činnosti, ktorej podstata súvisela s výkonom jeho zamestnania, musel neodvratne nastať, pretože vyplýval priamo zo zákona, a vzhľadom

k tomu vzatie obvineného Ing. Ľ. D. do väzby z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. malo len dočasný charakter, aby sa tým odstránil fundament trestnej činnosti a pokračovania v nej nielen u neho, ale aj u obvineného Ing. P. Ž..

Na druhej strane sudca pre prípravné konanie nechal bez povšimnutia skutočnosť, že obvinení Ing. Ľ. D. a Ing. P. Ž. mali podľa doposiaľ zabezpečených dôkazov legalizovať príjmy z trestnej činnosti získané vo forme úplatkov - provízií prostredníctvom firiem svojich manželiek, a to Ing. K. I. a jej otca cez L. a M. Ž. cez M.B. Nie bez zanedbateľného významu je v tomto smere aj skutočnosť, že korunný svedok tejto trestnej činnosti je synom sestry manželky obvineného Ing. P. Ž.. Vzhľadom na počiatkové štádium trestného stíhania tieto objektívne skutočnosti zakladajú reálnu obavu, že by sa obvinení Ing. Ľ. D. a Ing. P. Ž. mohli dopustiť konania uvedeného v ustanovení § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por., zvlášť keď ide o trestnú činnosť, ktorá mala byť páchaná po dlhší čas a viacerými čiastkovými útokmi, kde dokazovaním bude potrebné preukázať mieru, akou konanie každého z nich prispelo k spáchaniu tejto trestnej činnosti, eventuálne participáciu aj iných osôb, ktoré pochádzajú z rodinného prostredia obvinených.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podaných sťažností podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu a sám vo veci rozhodol tak, že podľa § 72 ods. 2 Tr. por. z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. obvinených Ing. Ľ. D. a Ing. P. Ž. vzal do väzby s tým, že väzba obvinených začala plynúť nasledovne, u Ing. Ľ. D. od 22. marca 2011 o 06.08 hod. a u obvineného Ing. P. Ž. od 30. marca 2011 o 15.15 hod., u neho sa do doby trvania väzby započítava aj doba obmedzenia osobnej slobody od 22. marca 2011 do 24. marca 2011, pričom u obidvoch sa bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby v Bratislave.

Nakoniec podľa § 80 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. per analogiam s poukazom na čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd neprijal záruku O. a písomný sľub obvineného Ing. P. Ž..

V tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky nadviazal na svoje uznesenie, sp. zn. 1 Toš 60/2005, ktoré bolo publikované aj v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, pričom v tejto súvislosti dospel k záveru, že v tomto počiatovom štádiu trestného konania nahradenie väzby vyššie uvedenými miernejšími prostriedkami by negovalo samotný účel väzby, ktorá má výlučne zabezpečovací charakter.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie prípustná.

V Bratislave 30. marca 2011

JUDr. Juraj K l i m e n t , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová